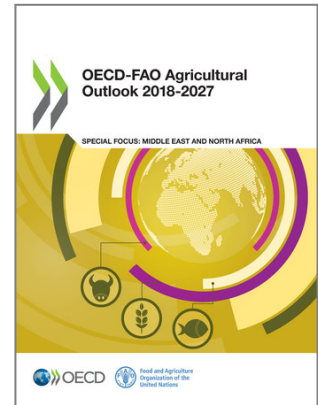

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/agr_outlook-2018-en](https://doi.org/10.1787/agr_outlook-2018-en)

OECD-FAO Προοπτικές του γεωργικού τομέα 2018-2027

Περίληψη στα ελληνικά

Η έκθεση «Προοπτικές του γεωργικού τομέα 2018-2027» είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ του ΟΟΣΑ και του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO). Έχει εκπονηθεί με τη συμβολή των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών τους, καθώς και με τη συμβολή ειδικευμένων διεπαγγελματικών οργανώσεων. Στην έκθεση παρέχεται μία συναινετική αξιολόγηση των προοπτικών σε βάθος δεκαετίας των αγορών βασικών γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Στη φετινή έκδοση περιλαμβάνεται ένα ειδικό κεφάλαιο που αναλύει τις προοπτικές και τις προκλήσεις για τη γεωργία και την αλιεία στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική.

Μία δεκαετία μετά τη ραγδαία αύξηση των τιμών των τροφίμων κατά το 2007-2008 οι συνθήκες που επικρατούν στις παγκόσμιες γεωργικές αγορές είναι πολύ διαφορετικές. Η παραγωγή όλων των βασικών προϊόντων σημείωσε σημαντική αύξηση. Πιο συγκεκριμένα, το 2017 ανήρθε σε άνευ προηγουμένου επίπεδα για τα περισσότερα είδη σιτηρών και κρέατος, τα γαλακτοκομικά προϊόντα και για τα ψάρια, ενώ τα επίπεδα των αποθεμάτων σιτηρών έφτασαν σε πρωτοφανή ύψη. Παράλληλα, ο ρυθμός αύξησης της ζήτησης άρχισε να υποχωρεί. Κατά την περασμένη δεκαετία η ζήτηση αυξήθηκε ωθούμενη κυρίως από την άνοδο των κατά κεφαλήν εισοδημάτων στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (εφεξής «Κίνα»), γεγονός που τόνωσε την εγχώρια ζήτηση κρέατος, ψαριών και ζωοτροφών. Όμως η πηγή αυτή αύξησης της ζήτησης βρίσκεται σε επιβράδυνση, και οι νέες πηγές αύξησης της παγκόσμιας ζήτησης δεν επαρκούν για να διατηρήσουν τη συνολική αύξηση. Ως αποτέλεσμα, οι τιμές των βασικών γεωργικών προϊόντων αναμένεται να παραμείνουν χαμηλές. Τα σημερινά υψηλά επίπεδα των αποθεμάτων επίσης αποκλείουν την πιθανότητα ανόδου κατά τα προσεχή χρόνια.

Η υποχώρηση του ρυθμού αύξησης της ζήτησης αναμένεται να συνεχιστεί κατά την επόμενη δεκαετία. Η δημογραφική αύξηση θα είναι ο κύριος παράγοντας αύξησης της κατανάλωσης στις περισσότερες χώρες, αν και ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού προβλέπεται ότι θα μειωθεί. Επιπλέον, η κατά κεφαλήν κατανάλωση πολλών βασικών προϊόντων αναμένεται να παραμείνει αμετάβλητη σε παγκόσμιο επίπεδο. Τούτο είναι σημαντικό για βασικά είδη διατροφής όπως τα σιτηρά και τις ρίζες και τους κονδύλους, όπου τα επίπεδα κατανάλωσης προσεγγίζουν το σημείο κορεσμού σε πολλές χώρες. Αντίθετα, ο ρυθμός αύξησης της ζήτησης προϊόντων κρέατος επιβραδύνεται λόγω των διαφορετικών προτιμήσεων ανά περιφέρεια και των περιορισμών στο διαθέσιμο εισόδημα, ενώ η ζήτηση για ζωικά προϊόντα όπως τα γαλακτοκομικά προβλέπεται ότι θα επεκταθεί με ταχύτερο ρυθμό κατά την επόμενη δεκαετία.

Όσον αφορά τα σιτηρά και τους ελαιούχους σπόρους η σημαντικότερη πηγή αύξησης της ζήτησης θα είναι οι ζωοτροφές, και αμέσως μετά τα τρόφιμα. Ένα σημαντικό ποσοστό της πρόσθετης ζήτησης για ζωοτροφές θα συνελκύσει να προέρχεται από την Κίνα. Παρόλα αυτά, ο ρυθμός αύξησης της ζήτησης για ζωοτροφές προβλέπεται ότι θα επιβραδυνθεί παγκοσμίως, παρά την εντατικοποίηση της ζωικής παραγωγής. Μεγάλο μέρος της πρόσθετης ζήτησης τροφίμων θα προέρθει από περιφέρειες με μεγάλη αύξηση του πληθυσμού όπως η Υποσαχάρια Αφρική, η Ινδία, η Μέση Ανατολή και η Βόρεια Αφρική.

Η ζήτηση σιτηρών, φυτικών ελαίων και ζαχαροκάλαμου ως πρώτων υλών για την παραγωγή βιοκαυσίμων αναμένεται να αυξηθεί με πολύ πιο μέτριο ρυθμό από όσο κατά την προηγούμενη δεκαετία. Ενώ κατά την περασμένη δεκαετία η επέκταση των βιοκαυσίμων οδήγησε σε περισσότερο από 120

εκατομμύρια τόνους πρόσθετης ζήτησης σιτηρών, κυρίως αραβοσίτου, η αύξηση αυτή προβλέπεται ότι θα είναι μηδενική κατά την περίοδο εξέτασης. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι υφιστάμενες πολιτικές είναι απίθανο να στηρίξουν ακόμα περαιτέρω επέκταση. Επομένως, η μελλοντική αύξηση της ζήτησης θα προέρθει κυρίως από τις αναπτυσσόμενες χώρες, ορισμένες εκ των οποίων έχουν εισαγάγει πολιτικές που ευνοούν τη χρήση βιοκαυσίμων.

Οι εξαιρέσεις από αυτή τη γενικευμένη εξέλιξη επιβράδυνσης του ρυθμού αύξησης της κατά κεφαλήν ζήτησης είναι οι τομείς της ζάχαρης και των ελαιούχων σπόρων. Η κατά κεφαλήν πρόσληψη ζάχαρης και ελαιούχων σπόρων προβλέπεται ότι θα αυξηθεί στον αναπτυσσόμενο κόσμο, καθώς η αστικοποίηση στις αναπτυσσόμενες χώρες επιφέρει μεγαλύτερη ζήτηση για μεταποιημένα και έτοιμα προς κατανάλωση είδη διατροφής. Τα μεταβαλλόμενα επίπεδα κατανάλωσης τροφίμων και οι αλλαγές στη διατροφική σύνθεση υποδεικνύουν ότι το «τριπλό πρόβλημα» του υποσιτισμού, της υπερβολικής πρόσληψης τροφής και της κακής διατροφής θα συνεχίσει να υπάρχει στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η παγκόσμια γεωργική και αλιευτική παραγωγή προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά περίπου 20% κατά την επόμενη δεκαετία, με σημαντικές όμως διαφορές ανά περιφέρεια. Μεγάλη αύξηση αναμένεται να σημειωθεί στην Υποσαχάρια Αφρική, στη Νότια και Ανατολική Ασία, στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Αντίθετα, η αύξηση της παραγωγής στον αναπτυσσόμενο κόσμο προβλέπεται ότι θα είναι πολύ χαμηλότερη, ιδιαίτερα στη Δυτική Ευρώπη. Η αύξηση της παραγωγής θα επιτευχθεί κυρίως με την εντατικοποίηση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και εν μέρει με τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης μέσω της αύξησης του μεγέθους των κοπαδιών και της μετατροπής των βοσκοτόπων σε καλλιεργήσιμη γη.

Με τη μείωση του ρυθμού αύξησης της κατανάλωσης και της παραγωγής, το εμπόριο γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων προβλέπεται ότι θα αυξηθεί με περίπου το ήμισυ του ρυθμού της προηγούμενης δεκαετίας. Οι καθαρές εξαγωγές των χωρών και των περιφερειών που έχουν άφθονη γη θα σημειώσουν ανοδική τάση, ιδίως στην αμερικανική ήπειρο. Στις χώρες με υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα ή υψηλή πληθυσμιακή αύξηση, ιδίως στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, στην Υποσαχάρια Αφρική και την Ασία, θα σημειωθεί αύξηση των καθαρών εισαγωγών.

Για όλα σχεδόν τα γεωργικά προϊόντα οι εξαγωγές προβλέπεται ότι θα παραμείνουν συγκεντρωμένες σε σταθερές ομάδες βασικών προμηθευτριών χωρών. Μία αξιοσημείωτη αλλαγή είναι η εμφάνιση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ουκρανίας στις παγκόσμιες αγορές σιτηρών, οι οποίες αναμένεται και να παραμείνουν. Η υψηλή συγκέντρωση των εξαγωγικών αγορών ενδεχομένως να αυξήσει την ευπάθεια των παγκόσμιων αγορών σε διαταραχές σε επίπεδο προσφοράς, οι οποίες οφείλονται σε φυσικούς παράγοντες και σε δράσεις πολιτικής.

Το σενάριο αναφοράς της παρούσας έκθεσης υποθέτει ότι οι υφιστάμενες πολιτικές θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται και στο μέλλον. Πέρα από τους παραδοσιακούς κινδύνους που επηρεάζουν τις γεωργικές αγορές, προστίθεται η αυξανόμενη αβεβαιότητα όσον αφορά τις πολιτικές για το εμπόριο γεωργικών προϊόντων και η ανησυχία αναφορικά με την πιθανότητα ανάδου του προστατευτισμού παγκοσμίως. Ο ρόλος του εμπορίου γεωργικών προϊόντων είναι σημαντικός για την εγγύηση της επισιτιστικής ασφάλειας, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος εμπορικής πολιτικής.

Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική

Το ειδικό κεφάλαιο της φετινής έκθεσης επικεντρώνεται στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, όπου η αυξανόμενη ζήτηση τροφίμων και οι περιορισμένοι χερσαίοι και υδάτινοι πόροι αυξάνουν την εξάρτηση από τις εισαγωγές βασικών ειδών διατροφής. Πολλές χώρες δαπανούν ένα μεγάλο ποσοστό των εσόδων τους από τις εξαγωγές για τις εισαγωγές τροφίμων. Η επισιτιστική ασφάλεια απειλείται από τις συγκρούσεις και την πολιτική αστάθεια.

Η γεωργική και η αλιευτική παραγωγή στην περιφέρεια προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 1,5% ετησίως, ιδίως χάρη στη βελτίωση της παραγωγικότητας. Οι πολιτικές στην περιφέρεια στηρίζουν την παραγωγή και την κατανάλωση σιτηρών, με αποτέλεσμα στο 65% της καλλιεργήσιμης γης να φυτεύονται υδροβόρα είδη όπως τα σιτηρά και ιδιαίτερα σιτάρι, το οποίο αντιπροσωπεύει ένα μεγάλο μέρος της πρόσληψης θερμίδων. Η διατροφή στις χώρες της περιφέρειας προβλέπεται ότι θα συνεχίσει να περιλαμβάνει υψηλά ποσοστά σιτηρών και ζάχαρης και χαμηλά επίπεδα πρόσληψης πρωτεϊνών ζωικής προέλευσης.

Μία εναλλακτική προσέγγιση της επισιτιστικής ασφάλειας είναι ο αναπροσανατολισμός των πολιτικών, προκειμένου να στραφούν από τη στήριξη των σιτηρών προς την αγροτική ανάπτυξη, τη μείωση της

φτώχειας και τη στήριξη της παραγωγής φυτοκομικών προϊόντων υψηλότερης αξίας. Η αλλαγή αυτή θα συνέβαλε στην προώθηση πιο διαφοροποιημένης και πιο υγιεινής διατροφής.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2018-en